

Bazální posturální programy

Terapeutický koncept BPP podle Čákové

byl primárně určen rizikovým dětem a dětem s různými neurologickými diagnózami v raném věku. V posledních letech se stále častěji zaměřuje i na pacienty dospělé, kteří utrpěli ML nebo CMP s následnou para, kvadru nebo hemiparezou či plegií. Absolvováním základního kurzu se vám otvírá možnost doplnění jak o BPP v dětském věku, tak v kurzech zaměřených na léčbu algických syndromů ramen a páteře. Od roku 2008 probíhají na akreditovaném pracovišti Školícího a fyzioterapeutického centra v Jimramově certifikované kurzy. Koncept se přednáší studentům fyzioterapie na Karlově a Palackého univerzitě. Byl úspěšně prezentován na mnoha konferencích a sympoziích u nás i v zahraničí.

Koncept využívá pohybové vzorce, které je možné vysledovat u všech zdravých dětí v období mezi 6.týdnem a 9.měsícem věku. Byly odhaleny jako společné typické „rysy“ fyziologické hybnosti díky podrobné kineziologické analýze, kterou provedla Čáková při sledování zdravých a patologických dětí. I přes značně nedokonalé technické vybavení, bylo množství téměř identických hybných projevů tak nápadné, že to vedlo k podpoře původně Vojtova názoru o genetické preformaci určitých hybných stereotypů v raném dětském věku. Posléze, i přes značný odpor mnoha biomechaniků, nacházíme další argumentace různých etologů. Například K. Lorenz a D. Moritz výrazně podpořili názor na jisté dědičné koordinace ukryté pod slupkou individuální bohatosti hybných projevů, vlastní danému živočišnému druhu.

Ať už je původ těchto společných rysů zdravých „lidských mláďat“ jakýkoliv, pro vznik terapeutického konceptu to není až tak významné. Zajímavé je především to, jak přítomnost, respektive nepřítomnost těchto tzv. bazálních posturálních programů (BPP) ovlivní strategii centrálního řízení pohybu a následně funkčnost pohybového aparátu a zejména pak jeho odolnost vůči zátěži všeho druhu. (A máme na mysli nejen fyzickou, ale i psychickou , tedy odolnost vůči stresu ve všech podobách).

Jako praktikující fyzioterapeut se J. Čáková denně setkávala s dyskomfortní až patologickou hybností dětských pacientů. Kineziologickou analýzou, kineziologickým rozbohem, ke stanovení účinné fyzioterapie, u nich s naprostou pravidelností nacházela absenci těchto BPP. Později bylo zřejmé, že pokud se je podaří obnovit, nebo umožnit využití bazálních posturálních programů během terapie, dojde k výraznému zmírnění patologických projevů, jako je spasticita nebo naopak hypotonie a také nepotlačitelných pohybů u extrapyramidových forem DMO. Pacienti dosahují také zlepšení lokomotorických projevů a to i přes přetrvávání základní diagnózy, kterou v současné době neumíme zcela vyléčit.

S přibývajícimi zkušenostmi v oboru dětské neurologie a paralelně dále probíhajícími sledováními a analyzováními zdravých jedinců se postupně potvrzovala nová argumentace pro význam využití BPP ve fyzioterapii. Přítomnost těchto pohybových vzorců jak během terapie, tak ve spontánních lokomotorických projevech patologických jedinců přineslo nový aspekt. Tato terapie velmi příznivě ovlivnila stabilizaci nejen některých segmentů, ale i celých sektorů pohybového aparátu s pozitivním dopadem na jejich funkčnost. Snad nejlépe je to patrné na stabilizaci klíčových kloubů (ramenních a kyčelních) a na stabilizaci osového orgánu potažmo páteře. Dochází ke zkvalitnění dechové mechaniky a tím i zlepšení dechové funkce, včetně příznivého ovlivnění peristaltiky a orgánů pánve. Uplatnění BPP v lokomotorice během terapie a ve spontánních projevech má jednoznačný formativní vliv na strukturu. Ovlivní jak vypadá postura, jak dýchají , jak se opírají o končetiny a zejména pak, jak se podaří zmírnit sekundární následky jejich patologické hybnosti. Míra zastoupení fyziologie a patologie v hybnosti každého člověka, tedy i malého dítěte, vždy rozhoduje o dyskomfortu , bolestech a nákladné radikální či medikamentózní léčbě. Zásadním způsobem tak rozhoduje o výsledném hendikepu.

Odkazy

Související články

- Fyzioterapie
- Vertebrogenní algický syndrom

Použitá literatura

- <https://jcapova.cz/>